

Redaktionellt

Utbildning & Demokrati's ambition är att analysera och diskutera samhällets utbildningssystem, socialisations-, identitets- och kommunikationsprocesser i ett vetenskapligt språk och i politisk-filosofiska termer. Analyserna tar sin utgångspunkt i ett kritiskt och socialt perspektiv på individ, samhälle och demokrati. Tidskriftens uttalade inspirationskälla är John Dewey, vars klassiska arbete *Demokrati och utbildning* (1916/1999) analyserar utbildning som social handling med etiska, moraliska och politiska innebörder. Deweys olika verk har också haft en framträdande plats i tidskriftens publikationer sedan starten 1992. Tidskriftens ambition är således brett anlagd vilket innebär att varje enskilt nummer endast kan bidra med ett utsnitt av denna bredare ambition. Ibland har vi publicerat nummer vars artiklar innehåller ett samhällsvetenskapligt och/eller politiskt-filosofiskt problemområde, till exempel diskussionen om mångkulturalism och skola; *Mångkulturalismer* (3/1999), medan vi vid andra tillfällen tagit utgångspunkt i en specifik och mer konkret skolfråga, till exempel analysen av och diskussionen om 1997 års Skolkommittés betänkande; *Ny skola – och gammal* (3/1998).

Det är också med utgångspunkt i ambitionen att sätta debatten om utbildning i ett vidare demokratibaserat samhällsperspektiv som vi inom ramen för tidskriftens verksamhet arrangerar konferenser med olika teman. För ett år sedan hölls en konferens om högre utbildning och demokrati och våren 2002, närmare bestämt den 17-18 april, arrangerar vi en utbildningspolitisk konferens i syfte att diskutera med vilka begrepp vi kan ta oss an utbildningspolitiska frågor idag (se vidare annonsering).

Temat i detta nummer tar utgångspunkt i en av Deweys vänner och kollegor, George Herbert Mead. Det är på tiden att Mead ges ett konkret uttryck i tidskriften, han har hittills inte haft någon framträdande plats trots att hans arbeten äger aktualitet och utgör en central referens i flera av våra samtida politisk-filosofiska, samhällsteoretiska och pedagogiska perspektiv. Temats redaktör Moira von Wright introducerar numrets olika artiklar och belyser Meads aktualitet. Mead har tolkats på många olika sätt och det är tidskrif-

tens ambition att genom detta nummer bidra till en diskussion om Meads betydelse för att belysa utbildning, undervisning, lärande och vad det innebär att vara människa med utgångspunkt i ett intersubjektivt perspektiv.

Den 11 september 2001 skakades västvärlden i sina grundvalar. I ett ögonblick som via massmedia gång på gång upprepats för våra sinnen förändrades livet för tusentals människor. Händelsen vid World Trade Center är ogripbar, ofattbar och saknar motsvarighet. Vi har ändå ett obändigt behov att skapa mening och otaliga är försöken till att förklara vad som hände. I detta nummer av *Utbildning & Demokrati* publicerar vi en artikel av den amerikanska filosofen Martha Nussbaum som deltog under konferensen Högre utbildning och demokrati 11-12 december 2000. Hennes artikel är en tidig kommentar till händelserna i New York och Washington och en reflektion över vilka etiska och moraliska konsekvenser vårt sätt att förhålla oss till terrorattacken mot det amerikanska samhället kan få. Hennes reflektion kan läsas som ett konkret uttryck för behovet av en världsmedborgerlig hållning som strävar efter att överskrida den skarpa åtskillnaden mellan etik och politik, mellan det lokala och partikulära och det globala och universella (jfr *Utbildning & Demokrati* 1/2000). Hennes bidrag är inte ett försök att förklara eller fördöma denna oförutsebara tragedi, utan snarare ett försök att etiskt överväga vad olika meningsbildningar – förklaringar och värderingar – av händelsen kan leda till. Vi bör förstås fråga oss vilka konsekvenser den amerikanska militära aktionen mot terrorismen kan få, riskerar den att slå över i ökad terrorism? Vi kan lägga många olika aspekter till det som inträffade i New York och Washington. Oavsett detaljer så återförs många av dessa aspekter till frågor om "oss" och "de andra", det uppmärksammar Nussbaum. Meads teorier kan också ge ett bidrag till dessa grundläggande dimensioner av socialt handlande, oavsett om fokus sätts på utbildning eller kommunikationen i stort.

Redaktionen